

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκειρισμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟY : Ἑτησία δραχμὲς 100. Ἐξά-
μηνη δραχ. 55. Τρίμηνη δραχ. 30.

ἘΣΩΤΕΡΙΚΟY : Αἰγύπτου γρόσια διατιμ. 50,
Αμερικῆς δολλάρια 3.— Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
νει τῶν ἑλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρο-
μαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 44ος

Ἀθήναι, 20 Μαρτίου 1937

Ἔτος 59ον.—Ἀριθ. 16

ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΣΤΡΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ ALEXANDRE ALANOF
καὶ JACQUES CHRISTIAND

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Καὶ καθὼς ἐβλέπε τὰ μάτια τοῦ Βαρνάβα νὰ γουρλώνουν τρομαγμένα, προτίμησε νὰ τοῦ ἐξηγήσῃ μὲ λίγα λόγια πῶς ἦταν τὰ πράγματα.

— Στὴν ἀτμόσφαιρα, εἶπε, τὸ φῶς ποὺ τὴν διασχίζει φωτίζει κάθε μόνιο ποὺ τὴν κάνει. Κι' ἀπὸ μόνιο σὲ μόνιο ἀντικαθρεπτίζεται καὶ ἔτσι γίνε-
ται τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἐδῶ ὅμως, γύρω ἀπὸ τὴν βολίδα μας δὲν ὑπάρ-
χει παρὰ τὸ ἀπόλυτο κενό. Τὸ φῶς δὲν συναντᾷ στὸ δρόμο του κανένα ἐμπόδιο, τίποτε ποὺ νὰ τὸ σταματᾷ, τίποτε ποὺ νὰ τὸ καθρεπτίζει. Γι' αὐτὸ κιόλας γύρω μας εἶναι νύχτα, ἐνῶ στὴ γῆ εἶναι ἡμέρα.

— Τότε λοιπόν, φώναξε τρομαγμέ-
νος ὁ Βαρνάβας, ἀν δὲν ὑπάρχει ἐδῶ ἀέρας... θὰ σκάσω... δὲν μπορῶ ν' ἀναπνεύσω... ἔσκασα... βοήθεια!

— Ὁχι δά! Ὁχι δά! Μὴν κάνεις ἔτσι, Βαρνάβα. Ἐγὼ μιλάω γιὰ ἑ, τι γίνεται ἀπέξω ἀπὸ τὴ βολίδα, γύρω μας. Μέσα ἐδῶ, στὸ ἐσωτερικὸ τῆς βολίδας, ὑπάρχει ἀέρας ὅσος θέλουμε. Ἀνανεώνεται καὶ καθαρίζεται κάθε στιγμή μὲ τὸ μηχανήμα αὐτό, ποὺ βλέπετε ἀπὸ πίσω μας. Γι' αὐτὸν ἄλ-
λωστε τὸ λόγο φέγγουν τόσο καλὰ οἱ λάμπες μας. Ἀν ἡ ἀτμόσφαιρα ἐδῶ μέσα δὲν ἦταν καθαρὴ, ὅχι μο-
νάχα ἐμεῖς δὲν θὰ μπορούσαμε ν' ἀναπνεύσουμε, ἀλλὰ καὶ τὰ ἡλεκτρι-
κὰ λαμπιόνια μας θὰ μᾶς ἦταν ἐντε-
λῶς ἀχρηστα. Θὰ τὰ βλέπαμε, ἢ μάλ-
λον θὰ βλέπαμε τὰ πυρακτωμένα σύρ-
ματά τους, ἀλλὰ δὲν θὰ μᾶς φωτίζαν καθόλου, ὅπως ὁ ἥλιος ποὺ βλέπουμε τώρα μοιάζει σὰν νὰ καίγεται ἄδικα μέσα στὸ κενόν.

Ὁ Βαρνάβας τὸν ἄκουγε μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό. Ὅσο γιὰ τὸν Ἀν-

δρέα, αὐτὸς δὲν τὸν εἶχε ἀκούσει κα-
θόλου. Μὲ τὸ πρόσωπο κολλημένο
στὸ τζάμι ἀποθαύμαζε σὰν χαμένος
τὸν ἑναστρο οὐρανὸ κι' ἐνθουσιαζό-
ταν μὲ τὸ θαυμάσιο θέαμα ποὺ ἀντί-
κρουζαν τὰ μάτια του. Στὸ τέλος δὲν
μπόρεσε πιά νὰ κρατηθῇ καὶ φώναξε:

— Ἀ, τί ὠραῖο ποὺ εἶναι! Ἀ, τί
ἐξοχο ποὺ εἶναι!

Τὸ θέαμα αὐτὸ τοῦ εἶχε φέρεи τὴ
γαλήνη στὴν ψυχὴ του. Ἐννοιοθε
τώρα τὸν ἑαυτοῦ του χαρούμενο καὶ
γεμέτο κέφι. Χτύπησε φιλικὰ τὸν
Βαρνάβα στὴν πλάτη:

— Ἐ, βλέπεις ποὺ δὲν πεθάναμε;
τοῦ εἶπε γελῶντας.

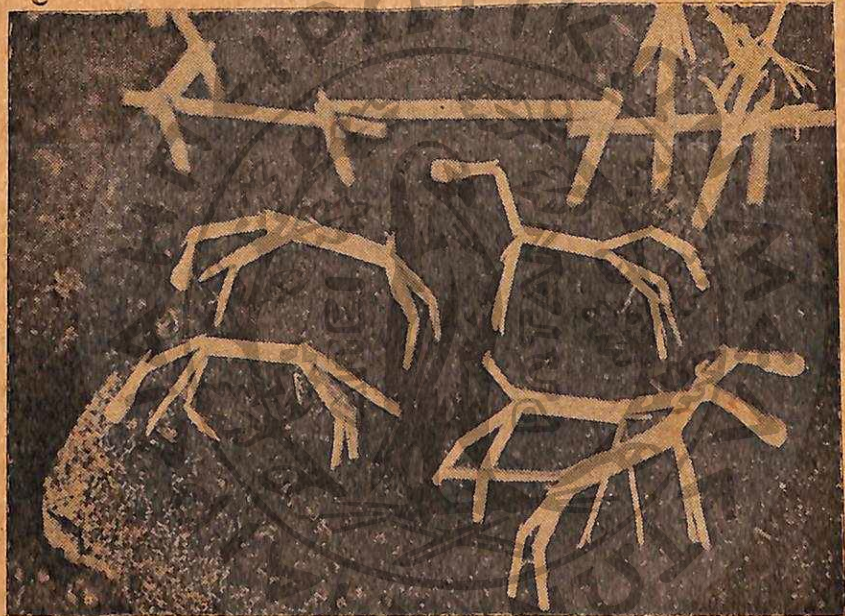
— Ὁχι, εἶπε ὁ Ἑρρίκος. Μά, ὡ-
στόσο, λίγο ἔλειψε. Ἦσυχάστε, ἡσυ-
χάστε, νομίζω πῶς γιὰ τὴν ὥρα δὲν
ἔχομε πιά κανένα φόβο μὰ τὸ ξεκί-
νημα ἦταν ἀρκετὰ ἀπότομο καὶ εἴ-
μαστε πολὺ τυχεροὶ ποὺ ἀνθῆξαμε. Ἀν
δὲν εἴχαμε βάλει στὴ βολίδα τὰ πτερὰ
εἶμαι βέβαιος πῶς μὲ τὸ πρῶτο τράν-
ταγμα θὰ εἴχαμε γίνει κομμάτια.

— Καὶ οἱ διάττοντες; ἔκανε ὁ
Ἀνδρέας.

— Ἀλήθεια, αὐτοὺς τοὺς ξέχασα
ὀλότελα! Κι' ὅμως, ἀπὸ αὐτὸ τὸν
κίνδυνο δὲν τὴν ἔχομε ἀκόμα γλυ-
τώσει.

— Ἀπὸ ποιὸν κίνδυνο; ξεφώνισε
ἐντρομος ὁ Βαρνάβας.

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΗΜΑΤΑ ΜΕ ΣΠΙΡΤΑ

Ὅλ' αὐτὰ τάλογάνια εἶναι, καθὼς βλέπετε, καμωμένα μὲ σπῖρτα. Κάμετέ
τα, ἀν μπορεῖτε, καὶ σῆς. Ἀργότερα θὰ σᾶς δώσω κι' ἄλλα σχέδια.

Ἀνεκοινώθη ἀπὸ τὴν Τρόπα στὸ Νερό

—Από τὸν κίνδυνο νὰ συγκρουσθούμε με κανένα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς διάττοντες.

—Τώρα εἴμαστε καλά! Τώρα εἴμαστε καλά!

Ὁ Βαρνάβας εἶχε γίνεи κατακόκκινος. Καὶ στὴ γῆ ἀκόμη πού ἦταν συχνὰ αἰσθανόταν ἕναν ἀόριστο τρόμο. ὅταν σήκωνε τὸ κεφάλι του καὶ κοίταζε τὸν μυστηριώδη οὐράνιο θόλο. Κατὰφερνε ὅμως νὰ ἐπιβάλλεται κατὰ ἑαυτοῦ του καὶ νὰ νικάη τὸν φόβο του. Καὶ νὰ τώρα, πού ὅλες οἱ ἀγωνίες ἦσαν βάσιμες.

Μὲ τοὺς ἀγκῶνες στὸ πρεβάζι τοῦ φεγγίτη κοίταζε πρὸς τὰ ἔξω, ὅταν μονομιᾶς τὰ μάτια του ἀντίκρυσαν ἕνα φωτεινὸν ὄγκο πού ἐρχόταν κατὰ τὴ βολίδα με μιά ταχύτητα ἱλλιγυϊώδη.

—Τί εἶναι τοῦτο; φώναξε.

—Εἶναι ἕνας... καλὲ ἐρχεται κατὰ πάνω μας! εἶπε ὁ Ἑρρίκος.

—Ὁχ ἄλλοίμονο, ἐδόγγησε ὁ Βαρνάβας.

Καὶ ἀλήθεια ὁ φωτεινὸς αὐτὸς ὄγκος τοὺς πλησίαζε σὺν νὰ διευθυνόταν γραμμὴ πρὸς αὐτοὺς. Ἦρθε κοντότερα! Ἀκόμη πὺθ κοντά! Στὸ τέλος πῆρε καθαρὰ τὸ σχῆμα ἑνὸς μισοφέγγαρου.

Λίγα δευτερόλεπτα ἀκόμη κράτησε αὐτὴ ἡ ἀγωνία. Ὑστερὰ τὸ μισοφέγγαρο ἄρχισε νὰ μικραίνει, ὅλο νὰ μικραίνει καὶ στὸ τέλος ἐξαφανίστηκε ὁλόκληρο. Τότε ὁ Ἑρρίκος πού ἐννοίωθε τὴ γλῶσσα του κολλημένη στὸν οὐρανίσκο καὶ δὲν μπορούσε ν' ἀρθρώσῃ λέξη, ἀναστενάξε ἀνακουφισμένος κι' ἐτρεξε πρὸς τὸν ἄλλον φεγγίτη. Ἀπ' ἐκεῖ ὁ διάττων φάνηκε ἀκόμη λίγες στιγμὲς κι' ἐξακολούθησε τὸν δρόμο του στὸ διάστημα.

—Φθηνὰ τὴ γλυτώσαμε! φώναξε ὁ Ἑρρίκος. Λίγο ἔλειψε νὰ γνωρίσουμε ἀπὸ κοντὰ τὴ πρᾶγμα εἶναι ἕνας μετεωρόλιθος.

—Χμ! δὲν τελειώσαμε ἀκόμη, ἔκανε ὁ Ἀνδρέας.

—Μὰ τί; ὁ ἀργήσουμε ἀκόμη πολλὰς ὥρες ὥσπου νὰ προσγειωθούμε; ἀπόρησε ὁ Βαρνάβας.

—Νὰ προσγειωθούμε! Ὁ Ἑρρίκος καὶ ὁ Ἀνδρέας ἐσπασαν σὲ ἡχηρὰ γέλια. Ἐχες ἀκόμη καιρὸ, καυμένε Βαρνάβα.

—Ὡς πότε; Ὡς αὔριο;

—Αὔριο; Αὔριο ἂν σοὺ κάνῃ ὁ ρεξὴ νὰ πάρῃς τὸν ἄερα σου μὴν νὰ βγῇς νὰ κάνῃς μιά βόλτα γύρω στὸ Φεγγάρι.

—Πῶς;

—Ἐννοια σου. Οὔτε σὺ οὔτε μεῖς ἔχουμε κέφι γιὰ ἕνα τέτοιο περίπατο. Ὁ μᾶς κόστιζε κάπως ἀκριβὰ

νὰ καθήσωμε τὴ βολίδα ἐπάνω στὸ Φεγγάρι καὶ ὕστερὰ νὰ τῆς δώσουμε πάλι δρόμο. Τὸ μόνο πού θὰ μπορούσε με ἴσως νὰ κάνουμε θὰ εἶναι νὰ βγοῦμε καὶ νὰ ἐπιχειρήσουμε ἕνα περίπατο στὸ κενὸν με τὰ σκάφανδρά μας.

Σὲ οποιαδήποτε ἄλλη περίπτωση ὁ Βαρνάβας θὰ σχημάτιζε τὴν πεποίθησιν πῶς ὁ Ἑρρίκος εἶναι τρελλὸς γιὰ δέσιμο. Ἀπὸ τὴ στιγμή ὅμως πού εἶδε τὸν ἥλιο νὰ λάμπῃ ἀνάμεσα στ' ἄστρα καὶ τὴ γῆ σὺν ἕνα πελώριο φωτισμένο χάρτη τῆς ὑδρογείου, δὲν τοῦ φαινόταν πιά τίποτε ἀπίθανο. Τὸ καλύτερο πού εἶχε νὰ κάνῃ ἦταν νὰ ξαπλώσῃ καὶ νὰ δοκιμάσῃ νὰ κοιμηθῇ γιὰ νὰ τὰ βγάλῃ ὅλα αὐτὰ ἀπὸ τὸ νοῦ του. Κι' εἶται κι' ἔκανε.

—Πόσο θὰ τῆς ἄρесе τῆς Ἀντουανέττας ἂν ἦταν τώρα ἐδῶ ἂν περνοῦσε μαζί; με μᾶς αὐτὴ τὴ θαυμαστὴ περιπέτεια, ψιθύρισε ὁ Ἀνδρέας. Καὶ πόσο λυποῦμαι τώρα πού δὲν τὴν πήραμε.

—Τώρα εἶναι πολὺ ἀργά, παρατήρησε κάπως ξερὰ ὁ Ἑρρίκος. Καὶ ἂν δὲν εἶναι ἐδῶ, σ' αὐτὸ φταῖς ἐσύ.

Ὁ Ἀνδρέας προτίμησε ν' ἀλλάξῃ θέμα.

—Νομίζεις πῶς αὔριο θὰ βρισκόμαστε στὴν περιοχή τῆς Σελήνης; εἶπε.

—Πολὺ νωρίτερα. Σὲ λίγες ὥρες μόλις. Καὶ γιὰ νὰ εἶμαι ἀκριβής, σὲ 13 ὥρες, 56 λεπτά καὶ 23 δευτερόλεπτα θὰ βρισκόμαστε σὲ ἀπόσταση μόλις 700 χλμ. ἀπὸ τὸ Φεγγάρι. Θὰ μπορούσαμε λοιπὸν γιὰ λίγα λεπτά νὰ ἀνακόψουμε τὸ δρόμο τῆς βολίδας καὶ νὰ βγοῦμε ἔξω με τὰ σκάφανδρα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'

Μὲ τὸ σκάφανδρο γύρω στὴ Σελήνη

Τὸ σωστὸ θὰ ἦταν ὁ Ἀνδρέας καὶ ὁ Ἑρρίκος καὶ ὁ Βαρνάβας ἀκόμη, νὰ φυλάνε βάρδια ὁ καθένας με τὴ σειρά του. Δὲν χρειαζόταν ἄλλωστε νὰ κάνῃ τίποτε τὸ ἰδιαίτερο ἐκεῖνος πού θὰ ἔμενε ἀγρυπνός. Ἐφθανε νὰ ἐπιτηρῇ τὸν πίνακα γιὰ νὰ βλέπῃ μόνο ἂν ἡ βολίδα ἔτρεχε κανονικὰ τὸν δρόμο τῆς.

Αὐτὸ ἦταν ἡ θεωρία. Στὴν πράξιν ὅμως ἀπολύτως ἀδύνατο νὰ καταφέρῃ κανεὶς τὸν Ἑρρίκο νὰ πάῃ νὰ κοιμηθῇ. Δὲν ἐννοοῦσε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ τὸ τηλεσκόπιο πού εἶχε ἐγκαταστήσει μπρὸς σ' ἕναν ἀπὸ τοὺς φεγγίτες, τόσο ἦταν ἀποροφημένος ἀπὸ τὴς παρατηρήσεις του. Καὶ βρισκόταν σὲ τέτοια πυρετώδη ἐξάψιν, πού θῆλεγε κανεὶς πῶς δὲν ἦταν πιά στὰ λογικά του. Ἐκανε σὺν ἕνα παιδί πού τοῦ χαρίζουν τὰ ωραιότερα παιχνίδια πού εἶχε ὀνειρευθεῖ ποτέ του.

Ὁ Ἀνδρέας τοῦ ἔλεγε καὶ τοῦ ξανάλεγε πῶς εἶχε καιρὸ νὰ τὰ ἰδῇ καὶ νὰ τὰ χορτάσῃ ὅλα αὐτὰ μέσα στὶς πενήντα τρεῖς ὥρες πού θὰ διαρκούσε τὸ ταξίδι τους.

—Εἶναι ἀπερίγραπτο! τοῦ ἔλεγε ἀντὶ γι' ἄλλη ἀπάντησιν ὁ Ἑρρίκος. Εἶναι καταπληκτικό. Βλέπω, φίλε μου, ὅ,τι κανένας ἄλλος ἀστρονόμος δὲν ἔχει ἰδεῖ ποτέ του καὶ δὲν θὰ τὸ ἰδῇ ποτέ του ἀπὸ τὴ γῆ... Ἀ τί ἐξοχο πού εἶναι!

Ζούσε σὲ μιά ἀδιάκοπη ὑπερδιέγερσιν καὶ σὲ κάθε νέα ἀνακάλυψιν χαίροταν σὺν μικρὸ παιδί. Ὁ Ἀνδρέας πού τὸν ἔφερε τόσο ψυχρὸ καὶ λιγομίλητο δὲν γνῶριζε πιά τὸν φίλο του κι' ἀποροῦσε μ' αὐτὴ τὴν μεταβολή.

Στὴν ὥρα τὴν ὁρισμένη γιὰ τὴν ἐξοδὸ με τὰ σκάφανδρα οἱ δύο φίλοι ἔκαναν τέτοιες ἐτοιμασίες καὶ τέτοιες χαρὲς ὥσῃ νὰ πῇ γαίαναν σὲ μιά διασκεδαστικὴ ἐκδρομή.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΑΠΟ ΣΤΟΜΑ ΣΕ ΣΤΟΜΑ

Ὁ ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΣ

Ἐδῶ καὶ πενήντα χρόνια, ἕνας λοχίας τῶν εὐζώνων ἔκανε σὲ νεοσύλλεκτους τοῦ λόχου του θεωρία, τί εἶναι τηλεγράφος, στὴ Ρουμελιώτικὴ του προφορά ἔτσι:

—Σήμερ'ς θὰ σὰς ἀναπτύξ' ἱμπεριατατουμέν'ς τί λιέτ' τελιέγραφ'ς. Μέσ' στὰ χουράφ' εἶνι φουρκάνα δῶ, φουρκάνα κεῖ, φουρκάνα παρὰ πέρα· πᾶν στὴ φουρκάν' εἶνι ἱέν διχούλ', πᾶν οἱ κάθ' διχούλ' εἶνι ἱέν ἀνάπουδ' φλυτζάν' τρουύρου-τρούρου στοῦ φλυτζάν' διαβαίν' σίρμα· τὰκ-τὰκ, βαρεῖς ἰδῶ, χαμπέρ στὴν Ἀνθὴν'!!! Ἐφτοῦν' λιέτ' τελιέγραφ'ς. Τοῦ καταλάδτ;

Οἱ εὐζῶνοι, ὅλοι μαζί, ἀνασπῶνοντας τὰ κεφάλια τους κατὰ πίσω, ἐφώναζαν, ἀάάα, πού θὰ πῇ ὅχι.

Ὁ λοχίας ἀκούοντας τὸ ὅχι τους στενοχωρήθηκε, πού δὲν κατάλαβαν τί τοὺς εἶπε καὶ σφίγγοντας με τὰ δύο του χέρια τὸ κεφάλι του, σὺν νὰ ζητοῦσε νὰ τοῦ κατεδάσῃ ἰδέα, πῶς νὰ τοὺς τὸ παραστήσῃ πὺθ ἀπλᾶ, ἐξημάτιζε πέρα δῶθε.

Σὲ λίγο σταμάτησε, γιὰ τὴ βρῆκε αὐτὸ πού γύρευε, καὶ γυρίζοντας στοὺς εὐζῶνους, τοὺς εἶπε θριαμβευτικά:

—Ὁδ' τελιέγραφ' εἶνι ἱέν μεγὰάάλ-μεγὰάάλ' σκ'λί!!! τραβᾶς τὴν οὐράτ' δαβίζ' τοῦ κιφάλ'τ!!! Μπήκατ' τώρα, οὐρὲ χαντακουμέν'!

Ὅλοι οἱ εὐζῶνοι μ' ἕνα πρόσχαρο ξεφωνητὸ «ἀχὰ χὰ χὰ» ἔδειξαν ὅτι καταλάβαινε τὴν τόσο ζωντανὴν εἰκόνα τοῦ λοχία τους γιὰ τὸν τηλεγράφο.

ΠΑΝ. ΔΗΜ. ΣΕΦ.

ΑΘΗΝΑ·Ι·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Η ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

Ὁ ΦΙΛΟΣ μας Ἀνθρωπάκος ἔχει πολλὰς ὀρθογραφικὰς ἀπορίες, γιὰ τὴν ἄλλα τὰ βλέπει γραμμένα ἔτσι, ἄλλα ἄλλοιως, καὶ δὲν ξέρει πὰς εἶναι τὰ σωστά. Μὲ παρακλεῖ λοιπὸν νὰ γράψω μιὰ-δυὸ Ἀθηναϊκὰς Ἐπιστολὰς, πού νὰ προσδιορίζουν τὴν ὀρθογραφίαν τῆς Δημοτικῆς—τῆς Καθαρευούσας εἶναι ἀρκετὰ προσδιορισμένη—καὶ νὰ ἀναπληρῶνουν ἔτσι... τὴν Ἀκαδημία. Πολὺ δύσκολο! Πρῶτα γιὰ τὴν ἡμετέραν νὰ συνοψίσω ὅλη τὴν γραμματικὴν τῆς νεοελληνικῆς, καὶ δὲν θὰ ἐφθάναν, ὅχι δυὸ, παρὰ οὔτε δώδεκα Ἐπιστολὰς. Καὶ δεύτερο, γιὰ τὴν ὑπάρχουσαν ἀκόμη πολλὰ ἀκαθόριστα, ἀμφισβητούμενα καὶ διαφορούμενα, ὥστε ἡ ὀρθογραφία τῆς Δημοτικῆς νὰ μὴν εἶναι μιὰ, ἀλλὰ πολλὰς. Εἰπώθηκε μάλιστα πῶς κάθε δημοτικιστὴς συγγραφέας ἔχει τὴν ὀρθογραφίαν του. Κόπιασε λοιπὸν μέσα σ' αὐτὸν τὸν κυκεῶνα, νὰ ξεκαθαρίσῃς ποῖο εἶναι τὸ σωστὸ. Ὡστόσο, θὰ σὰς πῶ ἐδῶ μερικὰ ἀπὸ ἐκεῖνα πού τὰ παραδέχονται σχεδὸν ὅλοι καὶ πού μποροῦν νὰ θεωροῦνται σὺν καθιερωμένα, κι' ἂς μὴν τὰ καθιέρωσε ἀκόμη ἡ Ἀκαδημία.

Καὶ πρῶτα-πρῶτα, πρέπει νὰ ξέρετε πῶς ὑπάρχουν δυὸ ὀρθογραφικὰ συστήματα τῆς Δημοτικῆς: Ἀ' τῶν καθαρευουσιάνων, τῶν δασκάλων, πού θέλουν νὰ τὴ γράφουν με τοὺς κανόνες τῆς ἀρχαίας γραμματικῆς, καὶ Β' τῶν δημοτικιστικῶν, πού θεωροῦν τὴν Δημοτικὴν νέαν, αὐτοτελὴν, ἀνεξάρτητην γλῶσσαν καὶ τὴ γράφουν με τῆς δικῆς τῆς γραμματικῆς τοὺς κανόνες. Οἱ δεῦτεροι βέβαια ἔχουν δίκιον. Γιὰ τὴν πραγματικὴν ἡ Δημοτικὴ εἶναι νέαν γλῶσσαν, πού οὔτε μακρὰ καὶ βραχέα ἔχει, οὔτε χρονικὰς ἀξιώσεις. Ἐπομένως: δὲν εἶναι καθόλου λογικὸ νὰ βάζουμε περισπωμένην σὲ νέες λέξεις ὅπως ποτῆρι, τσεκούρι, Κατῖνα (!) τάχα πῶς τὰ ἰ καὶ τὰ α εἶναι βραχέα πρὸ μακρῶν, παρὰ νὰ γράφουμε ἀπλούστατα ποτήρι, τσεκούρι, γούρι, Κατῖνα, μαχαίρι, ξωκλήσι, γυναικα, καὶ καθεξῆς. Μερικοὶ τώρα—ὅπως ἐγὼ—στὶς ἀρχαῖες περισπωμένες λέξεις πού διατηρήθηκαν στὴ γλῶσσαν μας, τὴς γράφουμε με περισπωμένην καὶ στὴν νέαν, π. χ. χῶμα, σῶμα, αἷμα, γυναικα (αἰτιατικὴ) κτλ. Οἱ ὀρθόδοξοι ὅμως δημοτικιστὲς, πού τὰ θέλουν ὅλα ἀπλὰ κι' ὁμοί-

μορφα, γράφουν χῶμα, σῶμα αἷμα, καὶ γι' αὐτὸ σὰς εἶπα—καὶ γιὰ πολλὰ ἄλλα—πῶς ἡ ὀρθογραφία μας δὲν εἶναι ἀκόμη καθορισμένη.

Βλέπετε; γράφω καθορισμένην με ὁμοίαν. Καὶ φυσικὰ: ἀφοῦ ἡ δημοτικὴ δὲν ἔχει χρονικὰς ἀξιώσεις, τὰ καθορισμένοι, ὀπλισμένοι, καθάρισται, ὀπλίσται, ὀνειρεύεται, ὀρκίσται, ὅπως τὰ γράφουν—ὅταν τὰ γράφουν—οἱ δασκάλοι, εἶναι λανθασμένα καὶ τὰ σωστὰ εἶναι καθάρισα, ὀπλιστα, ὀνειρεύεται, ὀρκίσται, ὅπως καὶ αἰσθάνεται, ἀπαίτησα, εὐχῆται (κι' ὅχι βέβαια ἡσθάνεται, ἀπήτησα, ηὐχῆται, δὲν εἶν' ἔτσι.)

Ἰποταχτικὴ ἡ Δημοτικὴ δὲν ἔχει οὔτε δοτικὴν. Ἀρα οὔτε ὑπογεγραμμένη. Τὸ σωστὸ εἶναι νὰ γράψῃς, νὰ γράψῃ, νὰ πεῖς, νὰ πεῖ. Ἀλλὰ κι' ὅσοι, γιὰ τὴν συνήθειαν—ὅπως ἐγὼ—γράφουν ἀκόμη νὰ γράψῃς, νὰ πῇς, νὰκούσης, παραλείπουν τουλάχιστο, τὴν ὑπογεγραμμένην. Καὶ τὸ

ἐνῶ χωρὶς ὑπογεγραμμένη θέλει, καὶ τὸ ἄδης, καὶ τὸ ληστής καὶ ὅλα. Ἐπίσης, τὰ ἔχω γράψῃ, ἔχεις εἰπεῖ, ἔχει ἀκούσει, ὅλα με ἐψίλον γιώτα, κι' ὅχι με ἦτα (ἔχω γράψῃ) ἢ ἄλλα ἔτσι κι' ἄλλα ἄλλοιως ὅπως τὰ γράφουν οἱ δασκάλοι. Ὅμοιομορφία!

Ἐτσι κι' οἱ μετοχές σὲ οντας (καταχρηστικὰ τίς λέμε μετοχές, γιὰ τὴν εἶναι ἀκλιτα ρηματικὰ) πρέπει νὰ γράφονται ὅλα με ὁμοίαν, βλέποντας, ἀκούγοντας, τρέχοντας, μα καὶ πετόντας, ζητόντας, χτυπώντας, ὅχι πετιώντας, ζητώντας, χτυπώντας, ὅπως τὰ γράφουν μερικοὶ—κι' ἐγὼ ἀκόμη—ἀπὸ κακῆς συνήθειαν, οὔτε βλέποντας, ἀκούγοντας, τρέχοντας, ὅπως τὰ γράφουν οἱ δασκάλοι, ὅλα με ὁμέγα, γιὰ νὰ διατηρηται, λένε, τὸ ὁμέγα τῆς ἀρχαίας μετοχῆς!

Κι' ἡ πρώτη Ἐπιστολὴ τελειώσε. Νὰ ἰδοῦμε, θὰ φθάσῃ ἄλλη μιὰ, γιὰ νὰ σὰς πῶ καὶ τὰ ἐπίλοιπα;

Σὰς ἀσπάξομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΑ ΠΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΑΥΛΗΣ

ΙΕ'.

Μιὰ νύχτα, ὁ κύρ-Ἀρουραῖος ξύπνησε στὴν τρύπα του κι' ἄρχισε νὰ ὀνειροπολῇ κατορθώματα. Ἀλλὰ κι' ἡ κυρὰ-Κουκουβάγια ἀγρυπνοῦσε, λὲς καὶ τὸν φύλαγε...

Ὁ ποντικὸς σκέφθηκε νὰ μπηγὲ στὸ κοιτέσι καὶ νὰ ῥαβδίῃ κανέν' αὐγὸ τῆς Ἀσπούρας. Πραγματικῶς, μπηκε σιγά-σιγά, εἶδε ἐν' αὐγὸ πού ἡ Ἀσπούρα δὲν τὸ εἶχε σκεπασμένο με τὰ φτερά της κι' ἐτοιμάσθηκε νὰ τῆς τὸ πάσῃ. Ἀρχισε κιόλα νὰ τὸ κυλά με τὰ πόδια του. Ἀεῖα ὅμως ἀκούσε τὸ αἰώνιο: «Σὲ βλέπω! Σὲ βλέπω!» οἱ ὅπου φύγει-φύγει ἀπὸ τὸ φόβο του!

Ἀφοῦ συνῆλθε, σκέφθηκε νὰ μπηγὲ στὸ γουρουνοστάσι, νὰ κλέψῃ κανένα κομμάτι ἀπὸ τὴν πῆτα τοῦ Γκορνιάρη. Καὶ μπηκε. Ὁ Γκορνιάρης κοιμόταν βαθιά· δυστυχῶς ὅμως τὸ τσανάκι του ἦταν ἀδειο. Κι' ἐνῶ ὁ κύρ-Ἀρουραῖος κοίταζε γύρω του τί ἄλλο νὰ κλέψῃ—ἂ, νὰ ἔνα βαλάνιδι! καλὸ ἦταν κι' αὐτὸ—ἀκούει πάλι: «Σὲ βλέπω σὲ βλέπω!»

Νὰ χαθῇ ἡ παλιο-Κουκουβάγια! κι' ἐδῶ ἀκόμη τὸν βοήκε! Καὶ τὸ βάλε στὰ πόδια. Ἀλλὰ μόλις εἶχε φτάσει στὴν πόρτα, ἀκούει τὸν Γκορνιάρη νὰ ξεφωνίζει σὰ νὰ τὸν ἐσφάζαν. Μπά! τί ἔπαθε κι' αὐτός; Οὔτε τὴν πῆτα οὔτε τὸ βαλάνιδι τοῦ εἶχε πειράξει κανένας. Γιὰ τὴν τοίριζε ἔτσι: Ἀπλούστατα γιὰ τὴν κυρὰ-Κουκουβάγια, μὴ βροσκοῦντας στὸ γουρουνοστάσι κανένα δοκάρι γιὰ νὰ σκαλώσῃ, κατέβηκε καὶ σκαλώσε στὴν ὀρχή τοῦ χοίρου. Ὁ χοῖρος ξύπνησε. Καὶ βλέποντας ἀπὸ πάνω του μιὰ κουκουβάγια νὰ χτυπᾷ τὰ φτερά της, ἐτρομάζε πολύ. Γι' αὐτὸ ἔβγαζε τὰ φοβερά ἐκεῖνα τσιρίγματα...

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

Η ΓΙΑΓΙΑ

— Κοιμάσαι; ... Ξύπνησε λοιπόν, καλή, χουσή μου, νόνα!
"Άλλες φορές τ' άχειλία σου σαλεύαν σάν κοιμόσουν,
Γιατί συχνά ο ύπνος σου μοιάζει με προσευχή σου.
Μ' άπόψε, λές και γίνηκες μία πέτρινη μαντόνα,
Τ' άχειλι μένει άκίνητο και σβύστηκε ή πνοή σου.

Ποδ χαμηλά άπ' άλλες φορές τί έγειρες το κεφάλι:
Κακό τί τάχα κάμαμε και δε μās αγαπās;
Για δες ή λάμπα χλώμιανε, το τζάκι είν' όλο ασβόλη.
"Αν δε μιλήσεις ή φωτιά που σβύεται άγάλι-άγάλι,
"Η λάμπα, έμεις τὰ δυό, γιαγιά, θε νά πεθάνουμε όλοι!

Νεκρά θε νά μās βρής τὰ δυό πλάϊ στο σβυστό λυχνάρι.
Και τότε, σάν ξυπνήσης πιά, τί τάχα θε νά πής;
Πώς δεν άκούν τον πόνο σου θα κάνουν τὰ παιδιά σου.
Για νά μās φέρης στη ζωή ζητώντας τ' "Αγίου χάρι,
Θά μās κρατās ώρα πολλή σφιχτά στην άγκαλιά σου.

Γιαγιά μου, σιγοσβύει το φως. "Αλλοίμονό μου άπόψε!
Σκοτάδι κρύο άπλώνεται όλόγυρα άπ' το τζάκι,
Μέσ' στην καλύβα θε νά μπουν φαντάσματα άπ' το δρόμο...
"Αχ, ξύπνα άπό τον ύπνο σου, την προσευχή σου κόψε.
Συ που μās καθισύχαζες μή μās γεμίσεις τρόμο.

Θεέ! Τί κρύα τὰ χέρια σου! Τὰ μάτια σου άνοιξέ μας.
Μās έμιλοῦσες άλλοτε για κάποιον άλλο κόσμο,
Για τὰ οὐράνια, την ταφή, τὰ εφήμερα αγαθά,
Μιλοῦσες για το θάνατο... Καλή γιαγιά, για πέ μας
Τί είναι λοιπόν ο θάνατος; "Αχ! δε μās άπαντά...

Του κάκου κλαίγοντας τὰ δυό μικρά παραπονιόνταν.
"Ηρθε το γλυκοχάραμα κι' ή νόνα δεν ξυπνούσε.
"Αργότερα μία πένθιμη καμπάνα ήχολογούσε...
Κι' άργά το βράδυ τάδανε μέσα στο έργο δώμα,
Μπροστά σε μία Σύνοψη και πλάϊ στ' άδειο στρώμα
Τὰ δυό τους που γονατιστά για κείνην προσευχόνταν.

(Victor Hugo)

ΚΩΣΤ. Χ. ΓΡΟΛΙΟΣ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΜΙΚΡΟΙ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΑΙΜΙΛΙΟΥ ΝΤΕΒΩ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

— Μείνε ήσυχη, κυρά μου. "Αν και με τέτοια γαϊδουράκια δεν χρειάζεται καμμία προσοχή, έγω θα τὰ προσέχω.

Τὰ παιδιά, που δεν φορούσαν τη στολή του Λυκείου, αλλά λινα ροῦχα της έξοχης, καθαλλίκεψαν κι' έτοιμάστηκαν να ξεκινήσουν.

— Προσέχετε! τούς σύστησε ο κύριος Δουμποδάνος. "Ησυχια και φρόνιμα στο δρόμο.

— Μή φοβάστε, δεν θα κάμουμε πολλές τρέλλες, υποσχέθηκε ο Λεωνίδας.

Κι' ξεκίνησαν με φωνές χαράς. Σε λίγη ώρα δεν έφάνινονταν και δεν άκούγονταν πιά άπ' το σπίτι.

Στην άρχή, τὰ γαϊδουράκια πηγαιναν ήσυχα, με τὰ κεφάλια σκυφτά σά να συλλογίζονταν' κι' έπειδή ο δρόμος ήταν λιγάκι άνηφορικός, τὰ παιδιά τάφιναν να περπατούν θπως ήθελαν. "Αμα όμως έφθασαν στο δάσος, ο Μάριος έχασε την υπομονή.

— "Ο γαϊδάρός μου, είπε, κοιμάται' έγω τώρα θα τον ξυπνήσω.

Και κατέβηκε, τράβηξε το γαϊδα-

ρο από το καπίστρι κοντά σ' ένα χαμόδεντρο, έκοψε ένα κλαδί μακρύ και λυγρό κι' άρχισε να το δοκιμάζει στον άέρα αν έκανε για καμτοίκι.

"Ο Δουμποδάνος, που έρχόταν καθαλλά κατόπι του, στάθηκε και τον ρώτησε.

— Τί κάνεις εκεί, Μάριε;

— Καμτοίκι! άποκρίθηκε ο μικρός Γασκώνος' καλὸ δεν είναι;

— Μάρεσει ή ιδέα σου, είπε ο Δουμποδάνος' θα κόψω κι' έγω.

Κι' άμέσως πηδᾶ άπ' το γαϊδάρό του, για να κόψη κι' αὐτὸς ένα κλαδί και να το κάμη καμτοίκι. Δεν τον έκράτησε όμως άπ' το καπίστρι σάν το Μάριο, κι' ο γαϊδάρος, έλεύθερος, άρχισε να βόσκει στην πράσινη χλόη.

— "Αμ ο Σαιζάνης; ρώτησε ο Μάριος κοιτάζοντας όλόγυρα.

— "Εδῶ! άκούσθηκε ή λεπτή φωνή του Σαιζάνη που ήταν χωμένος στο δάσος' νά, κόβω κι' έγω ένα ραβδάκι.

Και σε λίγο παρουσιάστηκε κρατώντας ένα πελώριο κλαδί, που καταγινόταν ακόμα να το κόβη τὰ φύλλα.

— Αὐτὸ είναι το «ραβδάκι»; γέλασε ο Δουμποδάνος. Χαρά σ' το!

— "Αμ τί; έκαμε ο Σαιζάνης, βεργούλα για γάτα θα έκοβα; "Ε, κύρ-Μέντιε; δεν είναι καλὸ; ιδέες το!

Και λέγοντας έτσι, καθώς περνούσε μπροστά από τον έλεύθερο γαϊδάρο του Δουμποδάνου, του έδειξε το πελώριο κείνο κλαδί. "Ο γαϊδάρος το κοίταξε με τὰ μεγάλα θολά του μάτια, κι' έπειδή, φαίνεται, του θύμισε όχι πολὺ ευχάριστα πράγματα, το ζωο φοβήθηκε και τδβαλε στα πόδια.

— Τὸ γαϊδούρι μου! φώναξε ο Δουμποδάνος που κρατούσε κι' αὐτὸς ένα κλαδί. Μοῦφυγε το γαϊδούρι μου!

Κι' άρχισε να τρέχει κυνηγώντας το ζωο που έφευγε όλοταχως προς το σταθλο του.

"Αμέσως κι' ο Μάριος, άφήνοντας το καπίστρι του γαϊδουριού του στα χέρια του Σαιζάνη, άρχισε να κυνηγᾶ το γαϊδούρι του Δουμποδάνου.

"Ο Σαιζάνης έμεινε στη θέση του και κοίταζε την τρεχάλα χαμογελώντας πονηρά. Τὸν διασκέδαζε, φαίνεται, ή κωμική σκηνή που αὐτὸς είχε προκαλέσει.

"Ὅσῳσὸ οί τρεῖς κείνοι εξακολουθούσαν να πηλαλοῦν' μπροστά ο γαϊδάρος, πίσω του ο Δουμποδάνος, και πίσω άπ' αὐτὸν ο Μάριος.

Φτερά είχαν κάνει τὰ πόδια του τρομαγμένου ζωου, που μυριζόταν τώρα και το στάβλο του' δεν έτρεχε, πετούσε.

Κατὰ δυστυχία του όμως, τὰ παιδιά που τον κυνηγοῦσαν ήταν γυμνασμένα στο τρέξιμο και σε λίγο τον έφτασαν. "Ο κύρ-Μέντιος γύρισε μιὰ στιγμή, είδε κοντά του τούς διώχτες του με τὰ ραβδιά, κατάλαβε πως δεν γλυτώνει και στάθηκε.

"Αμέσως τον έπιασαν από το καπίστρι κι' άρχισαν να τον τραβούν πίσω στο δάσος. "Ο κύρ-Μέντιος όμως το έβαλε πείσμα και δεν κουνιόταν από τη θέση του. Του κάκου ο ένας τον τραβούσε άπ' το καπίστρι μ' όλη του τη δύναμη κι' ο άλλος τον έσπρωχνε από πίσω' μόλις και μεταβίας ο γαϊδάρος έκανε δυο-τρία βήματα και στεκόταν.

Τελοςπάντων, μετὰ πολλά, κάτφεραν να τον γυρίσουν στο δάσος, εκεί που είχαν αφήσει τον Σαιζάνη. Αὐτὸς, περιμένοντάς τους, είχε ξαπλωθεί στη χλόη, κάτω άπ' τη σκιά των μεγάλων δένδρων.

— Τί έπαθε το γαϊδούρι μου κι' έγω δεν ξέρω! είπε λαχανιάζοντας και καταδρωμένος ο Δουμποδάνος' ιδέες τὰ άλλα τί ήσυχα που είναι!

Πραγματικως, τὰλλα ζωα έβασκαν με μεγάλη ήσυχία κι' έδειχναν πως

καμμία όρεξη δεν είχαν να μιμηθούν το παράδειγμα του συναδέλφου τους.

— Ποιὸς ξέρει, άποκρίθηκε ο Μάριος που δεν είχε ιδεί το κίνημα του Σαιζάνη. Τὰ γαϊδούρια έχουν πολλές ιδιοτροπίες.

— "Εγὼ θαρρῶ πως ξέρω τί έπαθε το γαϊδούρι, είπε άξαφνα ο Σαιζάνης στο Δουμποδάνο.

— Τί; ρώτησε αὐτὸς με κάποια άπορία.

— Νά σου το πῶ, μα να μη σου κακοφανή!

— "Οχι, λέγε.

— Δεν τοῦ άρέσεις, νά!

— Τί θα πῇ δεν τοῦ άρέσω;

— Δεν τοῦ γουστάρεις, δεν σε γουστιμεύεται, πως να στο πῶ;

"Ο Δουμποδάνος ήταν παιδί εύπιστο και τάσεται τὰ έπαιρνε «τοῖς μετρητοῖς».

— "Αλήθεια; έκαμε' δεν με νοστιμεύεται;

— Μὰ βέβαια! δεν θα τοῦ άρέσουν τὰ μούτρα σου. Τάχα έπειδή είναι ζωο, νομίζεις πως δεν καταλαβαίνει;

— "Αλήθεια, Μάριε; ρώτησε ο Δουμποδάνος, κοιτάζοντας τον μικρό Γασκώνο σά να ζητούσε βοήθεια.

Σοβαρώτατα αὐτὸς άποκρίθηκε:

— "Ετσι θα είναι. Δυσάρεστο βέβαια, μα τί να σου κάμω;

— Τὸ πράγμα όμως διαρθώνεται εύκολα, είπε ο Σαιζάνης.

— Πως;

— Να κάμουμε άπλούστατα αλλαγή.

— Δηλαδή!

— Νά, να πάρης εῶς το γαϊδούρι μου, που μπορεί να τοῦ άρέσης, κι' έγω να πάρω το δικό σου.

— Μά... θάρρους εῶς στο δικό μου;

— "Α, μή σε μέλει! έγω άρέσω σ' όλα τὰ γαϊδούρια... άνεξαιρέτως!

— Τότε, καλή ιδέα! "Ελα λοιπόν, ναλλάξουμε.

"Ο Μάριος έκλεισε το μάτι στο Σαιζάνη. Σά να τοῦ έλεγε: Κατάλαβα το σκοπό σου' δεν είμαι κουτὸς έγω σάν το φίλο μας...

"Ο Σαιζάνης καθαλλίκεψε τον πρώην κύρ-Μέντιο του Δουμποδάνου, που άρχισε να περπατῇ πρόθυμος τώρα και

πειθίνιος. "Ο Μάριος καθαλλίκεψε τον δικό του κι' ο Δουμποδάνος τον πρώην του Σαιζάνη. "Αλλά περίεργο πράγμα! Κανένας από τούς δυό δεν έννοούσε να ξεκινήσει.

— Μά κι' αὐτὸς δεν με νοστιμεύεται; φώναξε ο Δουμποδάνος. Μπά, που να τον πάρη ή όργη!

— Στάσου να τοῦ δείξω έγὼ! είπε ο Μάριος.

Πέζεψε άμέσως κι' άρχισε να χτυπᾶ με το λυγρό ραβδί του το γαϊδάρο του Δουμποδάνου καθώς και τον δικό του. "Ετσι άποφάσισαν να ξεκινήσουν κι' οί δυό, και σε λίγο

έφθασαν τον Σαιζάνη, που είχε σταθεί σ' ένα μέρος και τούς περίμενε.

— Τὰ καταφέρατε; τούς είπε. "Ελάτε τώρα να παραγγούμε στο τρέξιμο. "Οχι δηλαδή έμεις, αλλά τὰ γαϊδούρια μας.

— Νά, είπε ο Μάριος, ας κάνουμε και ονοδομεία, έτσι για γούστο.

— Τί χάνουμε; είπε κι' ο Δουμποδάνος. "Ας δοκιμάσουμε.

— Εμπρός!

Καθαλλίκεψαν κι' οί τρεῖς, χτύπησαν λίγο τὰ ζωα τους και ξεκίνησαν.

('Ακολουθεῖ) Μετάφρ. π. ι. φ. και ΓΡ. Ξ

«Ο Δουμποδάνος ξαπλώθηκε φαρδύς-πλατύς πάνω στη χλόη».

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

«ΜΙΚΡΕΣ ΑΓΓΕΛΙΕΣ»

«Τρέξτε, φύγετε, κρυφτείτε
Ντρεκτίβ και λωποδύται
Ναύαρχοι, Υπολοχαγοί
Έρχομαι και σειείται η γη».

Μά επιτέλους τί συμβαίνει;
Μιά άγγελία χαριτωμένη
Ένός νέου παλληκαριού
Πού φοβίζει τὰ μωρά.

«Άλλος φοβερά θυμώνει
Κι' αποκάλυψη σκαρώνει
«Κεραμίδα, κεραυνός!»
Ήταν όμως—φεύ!—καπνός...

Κι' έπονται κανόνια μύρια
Ποῦναι για τὰ πανηγύρια
Κι' άποχτᾶ κανείς νουνούς
Πού δέν τούς μαντεύει ο νους

Πότε σάχλες, πότε άστείες
Άπειλές, εύχαριστίες
Λόγια κρύα και ζεστά
Άγ-γελοῖες στα σωστά.

Μά ή στήλη αυτή είναι κατι
Πούχει γούστο, πνεύμα, άλάτι
«Οχι μόνον Άττικό
Μά πανδιαπλασιακό.

Άγκάθι [B]

Η ΕΥΡΥΔΙΚΗ ΑΥΤΟΚΤΟΝΗΣΕ

Η Εύρυδική ήταν τὸ πιὸ ζωηρὸ καὶ τὸ πιὸ ἀνήσυχο κοινὸν ἅπ' ὅλα. Καθὼς ἦταν φιλελευθέρων ἀρχῶν κι' ὁ τράχηλός της δὲν μπορούσε νὰ υποφέρει ζυγὸ, εὗρισκε πάντα ἕνα τρόπο γιὰ νὰ ξεφύγῃ ἅπ' τὴν αὐτίλας ἣ νὰ τὸ σκάσῃ ἅπ' τὸ παραθεράκι, δαγκώνοντας τὰ σύρματα.

Κάποτε... πῶς; τώρα... ἐκείνη τὸ ἔφερε μοναχὴ της, εἰς ἑξάφανισται. Κι' ὅμως ὅλα, ἦσαν κλεισμένα καὶ μανταλωμένα.

Τρεῖς μέρες τὴν εἶχανε γιὰ χαμένη, ὅταν ἕνα μεσημέρι βοήθησε πάλι μαζί με τ' ἄλλα μέσ' στὸ σπίτι τους· κι' ὅλα ἦσαν ἀπελθόντα καὶ καλοκλειδωμένα. Σ' αὐτὸ τὸ ἐπεισόδιό χροστᾶται τὸνομά της «Εὐρυδική»!

Κι' ἔτσι περνοῦσε τὴ ζωὴ της ἡ Εὐρυδική· πότε μενόντας, πότε σκάνοντες τὸ, ὅταν ἡγάγη της; γιὰ τίς περιπέτειες τὴν ἔσπρωχνε σ' ἀνταρσίες.

«Ἐνα πρωτὶνὸ μεγάλη φασαρία μᾶς ξύπνησε νορῖτερα. Ὁ ἀδελφός μου—τὸ Πέδρo τῆς Χάλκης—τριγυρίζε φωνάροντας καὶ χειρονομώντας μέσ' στὸ χτήμα. Δὲν ἀργήσαμε νὰ καταλάβουμε γιατί.

Κουνάβι ἡ ἀλεπού ἡ ἑνας ἄλλος περὶδρομος εἶχε ἔρθει τὴ νύχτα, κι' ἀφοῦ σάν εὐσυνείδητος διαροήτης, λίμασε

τρεῖς σειρές σύρματα, μπήκε κι' ἔκανε θραύση στὰ κουνέλια. Τέσσερα ἔλειπαν, κι' ὅλα τ' ἄλλα κοίτουσαν πνιγμένα, σκορπισμένα δῶ κι' ἐκεῖ.

Ἀνοίξαμε ἕνα λάκκο καὶ τὰ θάψαμε ὅλα μαζί σὲ κοινὸ τάφο. Ἡ Εὐρυδική ἦταν μέσα στὰ τέσσερ' ἀπολεσθέντα.

Δυὸ μέρες μετὰ νᾶτην πάλι, στὸ ἔρημο σπιτάκι. Φαίνεται πῶς καὶ τὴ μοιραία βραδυά, εἶχε ξεκινήσει γιὰ τὸ τουριστικὸ τῆς ταξίδι καὶ τὴ γλύτωσε.

Τὴν πῆγαμε στὸν τάφο νὰ προσκυνήσῃ καὶ μετὰ τὴν ἀφήσαμε λεύτερη, μοναδικὸ κάτοικο στὸ κουνελόσπιτο πού τώρα πιά εἶχε τίς πόρτες ἀνοικτές.

«Ὅταν ἦρθ' ὁ καιρὸς νὰ κατεβούμε ἅπ' τὴν ἔσοχῃ, μετακόμισε κι' ἐκείνη στὴν Ἀθήνα.

Καὶ στὴν ταράτσα, σ' ἕνα σχεδὸν κλουβί, περνοῦσε ἡ Εὐρυδική τίς μέρες τῆς.

Πλησίαζε ἡ Ἀνοιξή κι' ὁ καιρὸς πού θὰ ξαναπληγαίναμε στὴν ἔσοχῃ, ἀλλὰ ἡ Εὐρυδική φαίνεται ὅτι εἶχε ἀπελπισεῖ πιά... εἰς ἄπαιδισι.

«Ἐνα πρωτὶ πού με ξύπνησε τὸ κουνεδοῦνι τοῦ γαλατᾶ καὶ κατέβηκα νὰ τοῦ ἀνοίξω, τὸν εἶδα νὰ βαστᾷ κατὶ σὰ γάτα, σὰ κουνέλι στὰ χεῖρά του.

— Δικό σας δέν εἶναι; τὸ βρήκα στὴν αὐλή.

— Μὰ ἡ Εὐρυδική!...

Τὴν πῆρα, τὴν ἀνέβασα καὶ τὴν ἔχωσα μαζί μου, κουκουλώνοντάς τη, μέσ' στὸ κρεβάτι μου. Τὴν εἶχα βάλεϊ πάνω μου, καὶ τὸ μουσοῦδι της ἀκούμπουσε στὸ λαϊμό μου. Ἐννοιοῦθα τὴ ζεστὴ ἀναπνοή της, τὴν καρδούλα της νὰ χτυπᾷ γρήγορα-γρήγορα καὶ μοῦ φαίνότανε σὰ νὰ εἶχα ἕνα μικρὸ καὶ πολὺ φρόνιμο παιδάκι στὴν ἀγκαλιά μου.

Καρμὺ σκέψη δὲ με βασάνιζε, πῶς καθότανε τόσο ὥρα ἡσυχῇ καὶ ἀκίνητη. Πότε, πότε χάιδευα τὴ λευκὴ γουνίτσα καὶ τῆς γλυκομιλούσα:

— Εὐρυδικάκι, εἶδες ξεστασιά;... κρύωνες, καὶμένο μου, καὶ πάνω;... τί καλά πού ἔκανες καὶ σ' ἔχω τώρα συντροφιά!...

Σιγά-σιγά ἄρχισαν νὰ ξυπνᾶνε κι' οἱ ἄλλοι καὶ τὸ σπίτι νὰ πέφνῃ ζωῇ. Γορρο... ἡ βοὴ τοῦ μπάνιου ἄρχισε νὰ τρέχῃ... ἡ σκούπα σκουπίζει στὴν τραπεζαρία... Φφρρρ... τὸ γαϊό ἀναψε μονομιάς στὴν κουζίνα γιὰ νὰ βράσῃ τὸ γάλα... σύρσιμο παντόφλας πηγαίνονόρεχεται... «καλημέρα» ἀκούς καὶ τὸν κρότο τῶν φυλτζανιών πού τὰ τοποθετοῦν στὸ τραπέζι.

— Εὐρυδικάκι νὰ δῆς τί γέλια θὰ κάνουμε, τώρα πού θὰ σὲ ξαπολύσω στὸ τραπέζι ἀνάμεσα στὰ πόδια τους... ἔ;... καὶ τὴν ἔσφιξα πάνω μου. Ἐκεῖ-νου ἔβγαλε μιά φωνίτσα σάν ἀναστεινάγρια καὶ καθὼς ἀνασηκώθηκα καὶ τὴν

ἀκούμπησα ἀνάμεσα στὴν κουβέρτα με κοίταξε μ' ἕνα βλέμμα πού ποτὲ δὲ θὰ τὸ ξεχάσω!

Τὰ ὦρατα της καστανὰ μάτια, —πού ἀξίζαν βραβεῖο— τόσο σκοῦρα καὶ τόσο λαμπερά, μ' ἀτενίζανε μὲ μιά θλίψη γεμάτη ἀγωνία.

Κι' οὔτε τότε κατάλαβα τίποτα.

«... τώρα, τώρα, κάτσε χρυσό μου, καὶ θάρθω γρήγορα... Ἐ, τί γέλια πού θὰ κάνουμε...»

Πλύθηκα βιαστικά καὶ καθὼς ὁ ἀδελφούλης μου—ὁ «Ρέξ»—ἄρχισε νὰ χαμουριέται, προτίμησα νὰ τὸν κάνω συνεργὸ τοῦ ἐγκλήματος.

— Ψίτ! Μάριε!... κοίτα δῶ... κι' ἀνασήκωσα τὰ σκεπάσματα.

— Βρέέ!... φέρε' τη μου δῶ.

— Σοσός!... μὴ φωνάζεις... ἄσε νὰ τὴ ξαπολύσουμε στὰ πόδια τῆς μαμάς.

— Φέρε' τη... φέρε' τη...

Κρατώντας τὴν στὰ χεῖρά μου, τοῦ τὴ πῆγαίνα, ὅταν ἔβγαλε ἄλλη μιά φωνίτσα, αἶμα κοκκίνησε τὰ δοντάκια της, τέντωσε τὸ κεφαλάκι της κι' ἔμεινε ἀκίνητη.

— Ἀαα!

Μονάχα τότε κατάλαβα. Ἡ Εὐρυδική δὲ ζούσε πιά! Καὶ βέβαια ἀφοῦ δέν ἦταν γάτα κι' ἀφοῦ ἔπεσε ἀπὸ τὴ ταράτσα. Τότε εἶδα καὶ τὸ ποδαράκι της πού εἶχε σπάσει.

«Ὅμως κανεῖς δὲ μοῦ βγάζει τὴν ιδέα, πῶς ἡ Εὐρυδική αὐτοκτόνησε. Ἀν ἔγραφε κι' ἐσείς πόσο ἦταν ζωηρή, πόσο παιχνιδιάρικα καὶ τρελλοῦτικη, ἀτίθασση κι' ἀνήσυχη, τότε θὰ καταλάβατε πῶς ἀσφαλῶς δὲν μπορούσε νὰ ζήσῃ σ' ἕνα κλουβί μέσα στὴν πολιτεία.

Κι' οὔτε εἶχε τάφο, ἡ καὶμένη μέσ' στὰ πεῦκα.

Τὴν ἔδωσαν σὲ μιά φτωχὴ γυναῖκα τῆς γειτονιάς, καὶ τὴν ἔφαγε, ἡ ἀνθρωποφάγα.

Διάνα [A]

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ἡ Μαμά.—Μοῦ φαίνεται, Γιαννάκη, πῶς ἔσχισες πάλι τὴν τσέπη σου. Εἶναι ἀλήθεια;

Ὁ Γιαννάκης.—Ὅχι, μαμά· ἂν δὲν πιστεύεις ρίξε μου μέσα μιά χούφτα μύγδαλα καὶ καρύδια, νὰ ἰδῆς.

Ἐσμεράλδα

Ὁ Τάκης, βλέποντας ἕνα πουλὶ στὴν κερassi τοῦ κήπου, βγάζει τ' Ἅγιοβασιλάτικο πιστολάκι του καὶ τὸ σημάδεύει:

— Τί κάνεις ἐκεῖ, κουτέ; Τὸ πιστόλι σου εἶναι ψεύτικο! τοῦ λείει ὁ ἀδελφός του.

— Σοῦτ! τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Τάκης. Τὸ ξέρεις εὐὺ καὶ γὼ πῶς εἶναι ψεύτικο, μὰ τὸ πουλὶ δέν τὸ ξέρει.

Ἐσμεράλδα

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀθήνα, 42 δδδς Εὐριπίδου
τὴν 17 Μαρτίου 1937

Ὁ Ραδιοφωνικὸς Σταθμὸς τοῦ Μπα-
ρὶ τῆς Ἰταλίας, συνεργαζόμενος μετὰ
«Διάπλασι», διοργανῶσε διεβδομα-
διαῖες εἰδικὲς ἐκπομπὲς γιὰ τὰ Ἑλλη-
νόπουλα, τόσο τοῦ Ἑσπερινοῦ ὅσο
καὶ τῶν ἑλληνικῶν παροικιῶν τοῦ Ἑ-
ξωτερικοῦ ὡς ἐξῆς: Κάθε Σάββατο,
ὥρα (Ἀθηνῶν) 9 ἕως 9, 20' μ. μ.
πρόγραμμα γιὰ μικρότερα παιδιά. Καὶ
κάθε Πέμπτη, τὴν ἴδια ὥρα (9 ἕως 9-
20') πρόγραμμα γιὰ μεγαλύτερα παι-
διά. Γίνονται καὶ παντοῖοι παιδικοὶ
Διαγωνισμοί.

ΚΑΤΙ γιὰ τίς Ἀσκήσεις. Ἀφοῦ ἐξήν-
τησα τίς ὥρες πράγματι Συλλογὰς τοῦ
Πεντάθλου, ἔξανάρχησα ἀπὸ τὸ 14ο φυλλά-
διο νὰ δημοσιεύω Ἀσκήσεις ἅπ' αὐτὰς πού
ἐστειλάτε φέτος καὶ πού στέλνεται ὁλοένα.
Τὶς ἔχω μετὰ τὴ σειρά πού τίς ἔλαβα καὶ
διαλέγω πάντα ἀπὸ τίς ἀρχαιότερες. Ὁ
παρατηρήσατε ὅμως πῶς τῶν περισσοτέ-
ρων ἔχω δημοσιεύσει ὡς τώρα ἀπὸ μιά
μόνο Ἀσκηση, ἐνῶ μερικῶν ἀπὸ δυὸ καὶ
τρεις. Πῶς συμβαίνει αὐτό; Ἀπλούστατα:
εἶναι μερικοὶ πού μοῦ ἐστειλαν δυὸ καὶ τρεῖς
φορὲς Ἀσκήσεις, ἐνῶ οἱ ἄλλοι μοῦ ἐστει-
λαν μόνο μιά φορά. Π. χ. ὁ Α. μοῦ ἐστει-
λε στὴν ἀρχὴ ἕνα χαρτί με πέντ-ἑξῇ Ἀ-
σκήσεις·κι' ὅταν ἦλθε ἡ σειρά του, τοῦ ἔδη-
μοσίευσα μιά. Ὑστερ' ἀπὸ ἕνα μῆνα, ὁ ἴδιος
μοῦ ἐστειλε ἄλλο χαρτί με ἄλλες πέντ'
ἑξῇ καὶ τὸ φυλλάδιό μετὰ τὴν σειρά του. Ὁ
Β. μοῦ ἐστειλε μόνο μιά φορά στὴν ἀρχὴ
καρμὶα θεατρικὰ Ἀσκήσεις· κι' ὅταν ἦλθε
ἡ σειρά του, τοῦ δημοσίευσα μιά. Ἀλλὰ
στὸ μεταξὺ ἔβγαλε ἡ σειρά τοῦ Α. Ἐτσι,
ἐνῶ τὸν ἐνός ἔχω δημοσιεύσει μόνο μιά
Ἀσκηση, τοῦ ἄλλου, στὸ ἴδιο διάστημα,
ἔχω δημοσιεύσει δυὸ. Σὰς τὸ ἐξήγησα, γιὰ
νὰ μὴ νομίσετε πῶς κάνω καρμὶα ἐξαίρεση
γιὰ κανένα. Ὅχι! παίρνω πάντα τὰ χαρ-
τιά σας μετὰ τὴν σειρά πού τὰ ἔλαβα κι' ἀπὸ
κάθε χαρτί διαλέγω καὶ δημοσιεύω μιά
Ἀσκηση κάθε φορά.

Σὺ ἐστειλετὰ τὸ βραβεῖο σου, Δευκοστρ-
γιώτη. Ἀλήθεια κάποιος φούρνος θὰ γκρε-
μίστηκε πού ἀποφάσεις νὰ μοῦ ξαναγρά-
ψῃς. Ἀλλὰ δέν πειράζει, ἔχεις τώρα τό-
σες ἀσχολίες... Πανεπιστήμιο, γραφεῖο...
δέν θὰ σοῦ μὲνῃ βέβαια καιρὸς.

Καὶ σὺ, Πουπέ, εἶχες νὰ μοῦ γράψῃς
ἕνα χρόνο, ἀλλὰ ἄς εἶναι καλὰ τὸ Ἀγκά-
θι πού σ' ἔκαμ' νὰ πιάσῃς πάλι τὴν πέννα
μετὰ τὴν Ἀγγελία του... Μὲ πολλὴ εὐχα-
ρίστηση διάβασα τὰ νέα σου. Πόσες Δια-
πλάσοπούλες ἔχεις συμμαθήτριες! Κι' ἡ
καθηγήτριά σου τῶν Γαλλικῶν πού εἶναι
πρῶτὴν Διαπλάσοπούλα;...

Καρμὶά φορά, Ζαννιδινοῦλα, ἡ «γραμ-
ματοπλημύρα» εἶναι τόση, ὥστε οὔτε
νᾶνοιγῃ τὰ γράμματα πού μοῦ ἔρχονται
προφθαλμῶν. Ἐτσι συμβαίνει αὐτὸ πού σ' ἔ-
καμα νὰπορήσῃς. Γιὰ τὸ ἄλλο πού μοῦ
γράφεις, ἔχει, δέν συμφωνῶ.

Ἐ, τί βάσανα, καὶμένη μου Ζουζού!
Χιονίστρες, τριγυρίστρες... Ἐλπίζω τώρα
νὰ εἶσαι καλὰ. Εἶπα στὸν κ. Ε. πῶς βρή-
κες θελκτικὸ τὸν «Πειραμό» του. Συμ-
φωνῶ ἀπολύτως μ' αὐτὰ πού μοῦ γράφεις
γιὰ τὴ φίλῃ μας Μύρρα Ἀλόν. Ὅλοι ἐ-
παινοῦν τὸ «Παρθενάγειο» τῆς.

Ἀρετίνε, ἔχω μπροστὰ μου δυὸ γράμ-
ματά σου. Σὺ ἐστειλε καὶ τὸ πρωτοχρο-
νιατικὸ φυλλάδιό. Ἀλήθεια, ἡ ἐργασία πᾶ-
ν σὲ πτώματα εἶναι πολὺ ἀποκρουστικὴ

καὶ γι' αὐτὸ δέν μποροῦν νὰ σπουδάζουν
ὅλοι γιατροί. Ἀλλὰ μετὰ τὸν καιρὸ κανεῖς
συνήθει. Σὰ παρακαλῶ πολὺ νὰ μοῦ ἐξ-
ναστείλῃς αὐτὰς τίς Ἀσκήσεις. Ἐτσι ἐξ-
θωρα γραμμένες, μοῦ εἶναι ἀδύνατον νὰ τίς
χρησιμοποιήσω. Μὴν κοιτᾷς τὸ γράμμα:
κι' ἂν δέν διαβάσω μερικὲς λέξεις, δέν πει-
ράζει. Οἱ Ἀσκήσεις ὅμως εἶναι ἄλλο. Ὅλα
σ' αὐτὰς πρέπει νὰ εἶναι καθαρά, νὰ τὰ δια-
βάξῃς χωρὶς λάθος.

Εἶδα, Κυκλαμιά, τί ὦρατα πέρασες τίς
ἀποκριὰς μετὰ τίς Διαπλάσοπούλες πού εἶχαν
μασκαρωθεῖ γιὰ τὸ χορὸ σου, ἀλλὰ σὲ
Σπανιόλα, ἀλλὰ σὲ Οὐγγαρέζα, ἀλλὰ σὲ
Τσεχοσλοβάκο καὶ οὐ σὲ Μαρκηζία. Ἀλλὰ
κι' ἐκεῖναι πού γινώρισες στὸ χορὸ τοῦ ἐ-
ξαδέλφου σου, δέν σὲ γέλασαν: εἶναι Δια-
πλάσοπούλα.

Παρακαλῶ πολὺ ὅσους χρωστοῦν
τὴν συνδρομὴν τους νὰ τὴν στείλουν
τὸ γρηγορώτερο. Ἀς ἔχουν ὑπ'
ὄψει τους, ὅτι οἱ συνδρομὲς αὐ-
τὲς εἶναι ὁ μόνος μου πόρος ἡ
καθυστερήσῃ ἐπομένως δυσκο-
λεύει πολὺ τὸ ἔργο μου πού ἀ-
παιτεῖ ὄχι μόνον μεγάλους κό-
πους, ἀλλὰ καὶ μεγάλα ἐξοδα.

Μυρτὸ Γιατρά, μετὰ χαρὰ ἔλαβα γράμ-
μα σου ὕστερ' ἀπὸ τόσον καιρὸ. Διετίδασα
τὰ συγχαρητήριά σου στὸν κ. Σινόπουλο,
πού τὸν εὐχαρίστησαν ἐξωριστὰ ὡς προε-
ρχόμενα ἀπὸ μιά ἐντεταμένη πατριωτισσά
του. Ὁ χαροῦμε πολὺ νὰ σὲ γνωρίσουμε,
ἂν ἔλθῃς τὸ καλοκαίρι. Ἐγὼ ὑπόλοιπο στὴ
διάθεσὶ σου δρ. 23,60.

Λευκὴ Ἀραπία, σ' εὐχαριστῶ πολὺ
γιὰ τὸ ἐξαπλόωμα. Διαγωνισμὸς πρὸς σύν-
θεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων ὅπως γινό-
ταν πρῶτα—μὲ Συλλογὰς, προθεσμίες
κτλ.—δέν γίνεται πιά. Ὅποιος θέλει μοῦ
στέλνει Ἀσκήσεις, ἐλεύθερα, κι' ὅσες θέ-
λει. Ἀπ' αὐτὰς πού λαβαίνω τώρα, ἐγκρί-
νω καὶ δημοσιεύω. Καὶ στὸ τέλος τοῦ
χρόνου θὰ δώσω βραβεῖα στοὺς καλύτερους
συνθέτες. Ἡ Κ. Ν. ἐξακολούθει.

Πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου,
Λυδία. Ὁ εἶδες τὴν ἐγκρίσιν τοῦ ψευδο-
νόμου σου. Τώρα εἶσαι αὐστη-Διαπλάσο-
πούλα κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς. Ὅχι βέ-
βαια πολὺ συχνά, ἀφοῦ ἔχῃς τόσες ἀσχो-
λίες, ἀλλὰ κάπου-κάπου ὅταν ἐυκαιρῇς.
Μόνο θὰ σὲ παρακαλέσω νὰ παίρνῃς πρὸ
σκοποῦ μελάνι.

Ἀστρὸν τῆς Ἀγγῆς, καὶ μὲνα με λύ-
πησαν πολὺ τὰ παρὰπὸνά σου. Πῶς φαν-
τάσθηκες πῶς δέν σάγαπῶ; Κάνω ἀγῶ-
νιστὸς ἀνάμεσα στὰ παιδιὰ μου; Συ-
χνά ὅμως συμβαίνει νὰγῶ νὰπαντῶ σὲ
γράμματα, ἢ νὰ τὰναφέρω ἀπλῶς ἐλλείψει
χρόνου, καὶ βέβαια ὄχι μόνο τὰ δικά σου.
Ἐοῦ γράφει μοῦ κι' ἐννοία σου!

Σ' εὐχαριστῶ, Ἐντα Γινάμπλερ, γιὰ
τὰ καλά λόγια. Καθόλου «κακογράφος»
δέν εἶσαι· μετὰ πολλὴν εὐκολία καὶ ἀπόλαυ-
ση διάβασα τὰποικρητικά σου. Ὁ, μακά-
ρι νὰγραφαῖν ὅλοι σάν καὶ σένα. Ὁ δια-
βάσω τὰ Γνωμικά καὶ θὰ σοῦ πῶ.

Νὰ σὲ ἰδῷ λοιπόν, Σκυριανόπουλο: τὰ
λόγια ἀνεκδοκίμουν καὶ ἔργα; Ἐ, δέν
ἀμφισβᾶλλω, ἀφοῦ μάγαπᾷς τόσο. Νὰ ἔβρῃς
ὅμως πῶς ἡ ἀνανέωσὶς δέν λογαριάζεται
ἐξαπλόωμα· μόνο ἡ ἐγγραφή νέου συνδρο-
μητοῦ. Τὸ ἔβρω πῶς εὐχαριστῶσαι ὅταν
βλέπῃς τὸ φυλλάδιό μου δωδεκασέλιδο·
ἀλλὰ εἴπαμε, γιὰ νὰχτετε συχνά αὐτὴν τὴν
εὐχαρίστησιν, χρειάζεται ἐξαπλόωμα.

Δοξασμένο Ἀρετιώτη, ἄλλα δυὸ με-

γάλα κι' ὦρατα γράμματα σου ἔχω σήμε-
ρα μπροστὰ μου. Πόσο μ' εὐχαρίστησαν ὅλες
αὐτὰς οἱ ἀνανήσεις, οἱ διηγήσεις, οἱ λε-
πιόμενες! Καὶ κάνεις καλὰ πού μοῦ γρά-
φεις χωρὶς νὰ περιμένῃς νὰ σοῦ ἀπαντή-
σω. Πράγμα πού δέν μπορῶ βέβαια νὰ τὸ
κάνω συχνά καὶ γιὰ ὅλα.

Ἐδῶ πρέπει νὰ σταματήσω. Χλωμὴ Σε-
λήνη, Τετραπέρατη, Βασιλεῖς Βουλγα-
ροκτόνε, Ἀεροσυλλέκτη, Κίτρινη Ἀ-
ράνη, Χιωτοπούλα, Ὑδραῖκὸν Κύμα,
Αἰώνιε Οὐόλλε καὶ Κατάσκοπε 33—
καλὰ μου παιδιὰ, καὶ τὰ δικά σου γράμ-
ματα πολὺ μ' εὐχαρίστησαν, ἐξέτελέσα τίς
παραγγελίες σας καὶ περιμένω νὰ μοῦ ἐξ-
αναγράψετε.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δέν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνα-
νέμεται, ἂν δέν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα,
δρ. 10.—Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνανεούμενα ἱσχύουν
ἄς τὴν 30 Νοεμβρίου 1937. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ
Α. ἀνήκουν σὲ ἀγῶρια, καὶ δαᾶ ἀπὸ Κ. σὲ κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Ντέτεκτιβ Χ, ἄ.
(ΕΓ). Δοξασμένη Ὑδρα, κ. (ΣΚ). <Κ9>
ἄ. (Διαπλά), μπορεῖτε νὰ με ἀποκαλύ-
ψετε;) Τριστάν, κ. (ΕΓ). Δελιά, κ. (ΡΑ).
Λόρδος Βύρων, ἄ.(ΠΔ). Γκούσταβ Φραϊ-
λιχ, ἄ. καὶ ὄχι κ. ὅπως ἐδῆμοις ἐπὶ
κατὰ λάθος στὰς ἐγκρίσεις τοῦ δου φύλ-
λου (X=).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ὑ-
δραῖοπουλο, ἄ. Τζῶρτζ Ράφτ, ἄ. Γρί-
φορ, κ.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Ἀπορρίπτονται: «Τὸ ἔσπριζωμα»
τῆς Λόλυ. Κάτι θέλει νὰ πῇ, ἀλλὰ δέν
τὰ καταφέρνει. Φαίνεται μᾶλλον σάν δοκι-
μιο, σάν πρῶτες ἐντυπώσεις πεταγμένες
στὸ χαρτί, παρὰ σάν κομμάτι τελειωμένο.

—Τὸ παραμῦθ· τῆς Σιδᾶς. Ἀκαίρο τὸ
θέμα. Ἀπίθανα διατυπωμένο.—Μιά τρα-
γωδία στὰς Ἀλπεῖς τοῦ Ἀνδρῶν τοῦ
Μαῖου. Ἀν εἶναι πρῶτοτυπο, εἶναι πάν-
τως ἐπηρεασμένο ἀπὸ ἕνα διαδῶματα,
καὶ δέν καταλαβαίνω γιατί δέν διαλέγετε
τὰ θέματα σας ἀπὸ τὴν ἴδια σας τὴν ἀτο-
μικὴ ζωὴ καὶ τὸ περιβάλλον σας, ἀλλὰ
καταπίνεσθε μετὰ ἕνα πράγματα. Τὰ κομ-
μάτια τοῦ Α. τ. Μ. πού δημοσιεύθηκαν
ὡς τώρα εἶχαν αὐτὸ τὸ χάρσιμα, ἦ-
ταν ἀναμνήσεις προσωπικῆς τῆς, περιστο-
τικά πού εἶχαν συμβῇ σ' αὐτὴ τὴν ἴδια
καὶ γι' αὐτὸ εἶχαν χάρι, ὁρῶσά, πρωτο-
τυπία καὶ ἀφέλεια, πού δέν συναντᾷ κανεῖς
σ' ὅσα εἶναι γραμμένα μόνο μετὰ τὴ φαντα-
σία.—Στὴ γιορτὴ σου τῆς Νοεμ. Δέν
ἔχει κανένα ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν Σ. Σ. Σ.

—Μεγάλῃ νεροποντῇ τῆς Ἑλλάς. Ἡ-
θελε κάποιος δοῦλεμα, λίγο πρὸ στρογγυλῆς

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Μύρον τῆς Ἀνδρου** (νὰ γίνῃ ὅπως θέλεις· μπόρεῖς ὅμως νὰ μοῦ παραγγείλῃς αὐτὸ τὸ βιβλίο καὶ νὰ σοῦ τὸ ἀγοράσω ἐγώ) **Ντέτεκτιβ-Φάντασμα** (ἐξετέλεσα τὸ γράμμα σου τῆς 22 Φεβρουαρίου· ἀλλὰ πόσο δυσκολοῦθα νὰ τὸ διαβάσω μ' αὐτὸ τὸ ξέθωρο μελάνι!) **Ξανθὴν Νεοαῖδαν** (μὴν ἀμφιβέβησες γιὰ τὴν ἀγάπη μου· ἂν δὲν σοῦ ἀπαντῶ πάντα ἐκτενῶς, εἶναι ἀπὸ ἑλλειψη χώρου· περιμένω νὰ μοῦ γράψῃς τῶρα πὺρ τελείωσαν οἱ διαγωνισμοί, γιὰ νὰ μάθω καὶ τοὺς βαθμούς σου) **Ζακυνθινὸ Ἀκρογιαλὶ** (αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο, ἀπὸ τὰ τρία πὺρ εἶχες προτείνειν, σοῦ ἐνέκρινα σὲ 14ο φυλλάδιο· χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία κι' ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς συχνά· γράφεις καὶ τόσο καθαρά, τόσο εὐανάγνωστα, μπράβο!) **Κονδύλω Παριανοῦ** (πολὺ μ' εὐχαρίστησε τὸ γράμμα σου· ἔχεις χαιρετισμούς ἀπ' ὅλο τὸ σπιτικό· σοῦ ἔστειλα 10 τετράδια) **Χρυσάνθεμον** (χαίρω πολὺ· θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση τοῦ ψευδωνύμου σου· γράφε μου, ἀλλὰ... λιγάκι πιὸ καθαρά, νὰ σὲ διαβάξω εὐκολά) **Δάμωνα** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ πολὺ) **Πειδῶ** (τετράδια ἔστειλα) **Ντέτεκτιβ Χ** (αὐτὸ, καθὼς θὰ εἶδες, σοῦ ἐνέκρινα· χαίρω πολὺ· γράφε μου συχνά γιὰ νὰναπληρώσῃς) **Υδραϊόπουλο** (τὸ ἀνανεώνω σήμερ) **Δοξαμένην Ὑδραν** (χαίρω πολὺ· θὰ εἶδες τὴν ἔγκριση· γράφε μου συχνά) **Κυρίαρχον τοῦ Σύμπαντος** (ἔλαβα· ἡ Ἀκαδημία κάνει βέβαια, ὅ,τι μπορεῖ· ἀλλ' ἀπὸ συντηρητικὰ σωματεῖα δὲν μποροῦμε νὰ περιμένουμε περισσότερα· ἂν γίνῃ ἀργότερα καὶ Λογοτεχνικὴ Ἀκαδημία ἀνεξάρτητα, μάλιστα) **Χαριδῆμον Ψάλτην** (ἔστειλα) **Χρυσόνειρο**, **Τσιδα**, **Βασίλισσαν Νεφερίτην** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 5 Μαρτίου ἀπαντήσω σὲ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 281ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων.
Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρι τῆς 20 Μαΐου.

171. Λογοπαλαικὸς Δεξιόχειρος
Σὺ καὶ κείνος
Νὰ παρῶ!
Νῆσο κάνει,
Τὶ ὥρατα!

172. Στοιχειοδύρεος
Ἰππων τροφή καὶ ὄνων
Χωρὶς κεφάλι ἂν μείνῃ,
Πρωτεύουσα θὰ γίνῃ
Μεγάλῃ πρὸ αἰώνων.

173. Μεταγραμμαισμός
Νὰ πανύψηλα, τρανά,
Μέσα στὴν Ἀσία βουνά.
Μὰ τὸ λάμβδα τὸ μεσαῖο
Μ' ἔνα νὶ ἀντικατασταίνω,
Κι' ὡς τὸ γαλανὸ τῶραῖο
Μὲ τὰ στέγρια τοῦ ἀνεβαίνω.
(Χωρὶς ὄνομα)

174. Αἰνύμα
Τὸ ἀρσενικὸ μου κάτοικος
Χώρος βρετανικῆς.
Τὸ θηλυκὸ στὴ βάρκα σου
Πολλὰ φορὲς κρεταῖς.
Καὶ τοῦ φωτὸς ἀντίθετο
Στὸ οὐδέτερο θὰ ἰδῇς.
Ἀγνοοσιολογώτατος

175. Πνευμῖς

* * *
* * *
* * *
* * *

Ὅριζοντίως ἐκ τῶν ἄνω: σύμφωνον, νῆσος τοῦ Αἰγαίου, ὀπτικὸν ὄργανον, γάλλος τραγικὸς ποιητής, πτηνόν.—Οἱ σταυροὶ καθέτως χωρὰ τῆς Ἑλλάδος.
Γολιάθ

176. Κρυπτογραφικόν

1234564789 = Ἡμίθεος ἀργοναύτης.
25499649 = Ὀμηρικὸς βασιλεὺς.
36478 = Δένδρον.
488 = Πᾶν σῶμα.
58329 = Νῆσος.
6453329 = Ἀρχαία πόλις.
78129 = Γῆ καλλιερρημένη.
8549 = Ἐπίθετον.
9473 = Δένδρον.

Φοῖβη

177—181. Μαγικὸν Γράμμα

Τῷ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος εἰς ἐκάστην τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τὸσαι λέξεις:

μόνος, ὤτος, ὄριον, μῆρος.
Δοξαζόμενο Ἀκρωτήρι

182. Ποικίλη Ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δευτέρον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς ἀποτελοῦν ἀρχαίαν βασιλοῦσιν ἢ πόλιν τῆς Ἑλλάδος:

1, Μεγάλῃ θεᾷ 2, Ἀρχαῖος γεωγράφος 3, Ποταμὸς τῆς Ἡλείου 4, Ὀμη-

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΑΖ'—212]

Αγγουρολογιώτατε, σοῦ ἀπάντησα. Γιατί δὲν ξανάγραψες; Μήπως ἔχεις πολλὰ μαθήματα καὶ σ' ἐνοχλοῦν τὰ γράμματά μου; **ΚΟΜΗΣ ΟΠΑΙΓΚΑΝΤΩ**

[ΑΖ'—213]

Ανταχικόμενοι ἀποκαλύπτωμεν: ΟΜΙ-ΧΑΛΗ—Ν. Καίροφθαλμος.
Κοκκινόπτερο, **Ἀρχικατάσκοπος 22**

[ΑΖ'—214]

Αλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ τὰ διαπλάσπουλα-ες τῆς μεγάλῃς τάξεως. Δ/σις: Alyanaky, Mezruiet 11, Yezil-Köy, Istanbul, (Turquie) διὰ: **Νινέττα**

[ΑΖ'—215]

Απ' ὅλα τὰ Διαπλάσπουλα-ες ζητῶ ἓνα τετραδιάκι γιὰ ἐνθύμιο τῆς δημοφιλῆς διαπλάστικῃς ζωῆς. Μὴ μ' ἀρνῇθῃ κανεὶς. Ἀπαντῶ ἀμέσως. Μαῦρος Καβαλλάρης ἀκόμα περιμένω ἀναπάντως Μ. Μυστικῶν μου. **Ἀφροισμένο Κῦμα** (ἱρίς) περιμένω ὅ,τι μοῦ ὑποσχέθηκες. Δ/σις: Νίκαν Ζαρίφη, Φυλῆς 5, Ἀθήναι. **ΣΑΡΠΗΛΩΝ**

[ΑΖ'—216]

Ξανθὲ Δόκιμε, **Πλωτάρχη**, πηγαίνετε ἀκόμη στὴν σχολὴν τοῦ κ. Σαλδάνου; Ἀλληλογραφεύμε; Μοῦ στέλλετε τετραδιάκι; Δ/σις: Ἀλέξανδρον Νικολάου, Θεσπιέων 10, Ἀθήναι.

ΚΟΜΗΣ ΟΠΑΙΓΚΑΝΤΩ

[ΑΖ'—217]

Επίμονον Πλάσμα, σοῦ εὐχομαι γιὰ τὴν γιορτὴν σου χρόνια πολλὰ καὶ τρισευτυχισμένα. **Ἀγύριστο Κεφάλι**

[ΑΖ'—218]

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ Ἑλληνικῶν, Λατινικῶν, Μαθηματικῶν—**Μάνη Μπάφη** φιλόλογου καὶ **Γενναίου Μελισσηνοῦ** μαθηματικοῦ.—Διδασκαλία ἀποτελεσματικῇ.—Διδασκτρα προσῆτα εἰς ὅλους.—Πληροφορίαι καθ' ἐκάστην, 5—6 μ. μ., ἐδὸς Ἀγίου Κωνσταντίνου, 48.

ρικὸς ἦρας· 5, Κράτος τῆς Εὐρώπης. 6, Ἀρχαία πόλις τοῦ Ἑλλησπόντου· 7, Πόλις αὐστριακὴ, νῦν ἰταλική· 8, Θηβαία βασιλοῦσιν.

Σίφουνας

183. Φωνηεντόλιπον

χρως-λθς-πτρ

Διπρόσωπη

184. Γεῖφος

τρτρτρ	τρ	τρ	τρ	τρ	τον	τον
τρ	τρ	τρ	τρ	τρ	τον	τον
τρ	τρ	τρ	τρ	τρ	τον	τον
τρ	τρ	τρ	τρ	τρ	τον	τον
τρ	τρ	τρ	τρ	τρ	τον	τον

Ἀγνὸ Μενεξεδάκι

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλ. 1

1, Βούσιρις (βοῦς, ἡ, οἷς).—2, Σκύρος· Κύρος.—3, Σαύρα-λαύρα.—4, Ὁ κανὸς.—5.

Ε Ρ Ε Σ Σ Ο Σ 6—10, Διὰ τοῦ Σ: Ρ Β Τ Α σωρός, ἀστός, ση- Ε Β Ε Ρ Ε Σ Τ κός, σκοπός, Κά- Σ Ρ Ρ Α σος.—11, Ὁ Σολω- Σ Τ Ε Ρ Ε Ο Ν μός (καὶ τὸ ψάρι Ο Σ Ο σολομός).—12, Ἀ- Σ Α Τ Α Ν Α Σ στατα τὰ τῆς τύ- χης (ἀσ' τα, τατ εἰς τι, χ εἰς).

[ΑΖ'—219]

Αλληλογραφῶ, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια, τοπεία, ἡθοποιοῦς, με διαπλάσπουλες ἄνω τῶν 15 ἐτῶν. Ἰδιαίτερος περιμένω ἀπὸ Αἰγύπτιας: Mile Elly Theocharides, Galata, Tunnel 11, Stamboul, Turquie. **Δεῖλᾶ**

[ΑΖ'—220]

Πρωτομαρτίνοντας στὸν Διαπλάσσομο μὲ ἀγρίας διαθέσεις χαιρετῶ ὅλους-ες, κεραυνοβολοὺς τὴν κυρίαν προέδρου Λόλου Ε. Παγικύλα· προσοχὴ στοὺς συμβούλους.

Θλιμμένη Μελωδία

[ΑΖ'—221]

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικὰ ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους-ες. Κόκκινη Αὐτοκράτειρα, ἀλληλογραφεύμε; γράψατε: Ἀνδία Ἑλλην Γεωργιάδου, Σχολὴ Ἀθρονοπούλου, Ἀλεξάνδρας 16, Ἀθήναι διὰ:

Θλιμμένη Μελωδία

[ΑΖ'—222]

ΑΛΗΛΟΓΡΑΦΩ κι' ἀνταλλάσσω καὶ αἰετὸς τετραδιάκια μὲ ὅλους ὅλους. **Προκηρύσσω** διήμερον Διαγωνισμό τοπείων· Συμμετοχὴ δωρεάν. Περιμένω ἀπ' ὅλα τὰ Διαπλάσπουλα. Βραβεῖα ἐκλεκτά. Δ/σις: Κόν Σούσην, Ἀρταν διὰ:

ΗΠΕΙΡΩΤΟΠΟΛΩ

[ΑΖ'—223]

Λευκοπυργιώτη, **Ἀτρόμητε Διαπλάσποι** κλπ., μὲ συγχωρεῖτε πὺρ ἀργῶσα ν' ἀπαντήσω. Ἦτανε, βλέπετε, στὴ μέση οἱ διαγωνισμοί.

Ἡπειρωτόπουλο

[ΑΖ'—224]

Απουσίασας ἐπὶ μήνας παρακαλῶ τοὺς φίλους-ας μου ὅπως μὲ συγχωρήσουν διὰ τὴν μακρὰν σιωπὴν μου. Μὴ γνωρίζω εἴν ἔχετε ἀλλάξῃ διευθύνσεις, διὰ νὰ γράψω πρῶτος, παρακαλῶ, εἴν θέλετε, ὅπως μοῦ γράψετε εἰς τὴν γνωστὴν σας διεύθυνσιν μου καὶ θὰ σὰς ἀπαντήσω ἀμέσως, γνωρίζοντάς σας καὶ τοὺς λόγους τῆς ἐξαφανίσεώς μου. Περιμένω. **ΤΖΩΡΖ ΡΑΦΤ**